

Antoine Bodar

Eerste Zondag van de Advent (B):

Friezenkerk Rome 30 XI 2008

Begijnhofkerk Amsterdam 26 XI 2008

ADVENT

'Genade en vrede voor u vanwege God onze vader en de Heer Jesus Christus.' Zo (1 Kor 1,2) begroet Paulus de Christenen van Korinthe in dankbaarheid voor Gods genade in Christus en hij vervolgt (cf. 1 Kor 1,4.7-8): Wij zijn begiftigd met Gods gaven. Zo zien wij vol verwachting uit naar de openbaring van de Heer in Zijn wederkomst. Hij doet ons nu standvastig zijn in ons geloof tot Zijn oordeel over ons op de jongste dag.

Nu dragen we de verantwoordelijkheid van God in Christus te getuigen. Zijn trouw aan ons doet ons delen in Zijn standvastigheid waardoor wij op onze beurt aan Hem trouw kunnen zijn. Zo hebben we vertrouwen in onze tijdelijke toekomst hier in het ondermaanse. Zo zien we uit naar Hem wanneer ons leven hier eindigt en wij voor Zijn rechterstoel verschijnen. En zo zal Hij wederkomen hier op het einde der tijden, opdat eens God alles in al zal zijn (cf. 1 Kor 15,28).

En wat beduidt die getuigenis van Christus in het dagelijks leven van heden, terwijl wij rekening houden met de eindtijd? Hongerigen spijzen en dorstigen laven, vreemdelingen opnemen en armen kleden, zieken bezoeken en uitgestotenen koesteren. Want dit leert de les van de Heer (Mt 25,40): 'Al wat gij hebt gedaan voor één dezer geringsten, hebt gij voor Mij gedaan.'

Juist wanneer het liturgische jaar ten einde loopt en opnieuw aanvangt, worden wij uitgenodigd na te denken over Christus' wederkomst wanneer Hij zal oordelen levenden en doden. Gods dan definitieve openbaring zal zijn als het overvloedigste licht dat schaduw en duisternis voor altijd verdrijft. Maar die komst van straks overwegend denken we in enen aan Jesus' komst nu in het midden van de winter als de dagen in onze streken het kortst zijn en de duisternis het langst duurt. Juist nu beseffen we het volk te zijn dat in duisternis zit en het grote licht verwacht (cf. Js 9,1), gevangen als wij zijn in de duisternis van onze dagelijkse gewoonten, haastig voortlevend in onze dagelijkse beslommeringen, geen tijd vindend over zin en doel van ons leven na te denken.

En die duisternis is wellicht in ons tijdsgewricht nog dieper dan voorheen, omdat het Godsgeloof wordt verduisterd en wij veelal zijn overgegaan tot het leven voor ons louter zelf – goden opgesloten in ons zelf in plaats van kinderen van God in Wiens godheid wij aldus kunnen delen.

Maar verwachting is geen mens vreemd. Eenieder verwacht, omdat verwachten en uitzien en verlangen ons leven vreugde geeft en bezieling en ook zin. In de verwachting van het licht worden wij nu eens te meer uitgenodigd ons te ontdoen van de werken der duisternis en ons alvast te wapenen met het licht (cf. Rom 13,12).

Deze tijd van de Advent, waarin we de tweede komst van Christus op het einde der tijden en de eerste komst van Christus tweeduizend jaar geleden overwegen, biedt ons de gelegenheid tot ons zelf te komen, ons leven bij te sturen en opnieuw in te richten, ons afwendend van hetgeen zelfzuchtig is en ons toekerend naar hetgeen bekommernis bepaalt. We keren ons af van duisternis in ons zelf en zien uit naar het licht dat onze duisternis zal doen verminderen.

Wij belijden God zoals de Joden, onze oudere broeders (naar het gezegde van Joannes Paulus II) als Vader en als Verlosser en wij verzekeren ons van Zijn nabijheid als de jegens ons altijd Barmhartige

en als de ons steeds Bevrijdende. Niettemin beduidt God niet alleen barmhartigheid en vrijheid. Hij is ook gerechtigheid. Daarom leent zich deze periode van verwachting en uitzien onze tekortkomingen jegens elkaar en onze zonden jegens Hem te overdenken en waarom niet, zo we dat kunnen opbrengen, te belijden in het troostende sacrament dat de Kerk daartoe van Christus heeft ontvangen – de Biecht.

Hoe staat het met onze nalatigheid jegens God en elkaar – is dat bijna geen vergeten zaak? Waarom hebben we iemand de rug toegekeerd en aldus met hem gebroken? Weegt zo'n breuk op jegens hetgeen ons is misdaan of was ook de eigen ijdelheid in het geding? Hoeveel onrecht hebben we gepleegd – van klein tot groot, van verborgen tot openlijk?

De Joden, van wie Jesaja verslag doet in de tijd van de Babylonische gevangenschap, hebben daarvan weet in hun tijd zoals wij in de onze (cf. Js 63,17;64,5): 'Waarom, Heer, hebt Gij toegelaten dat wij van Uw wegen zijn afgedwaald? Zo is ons hart verstokt geraakt en vrees, liefde dus, jegens U teloor. Onreinen werden wij, meegevoerd door de wind van de zonden en vergeten zijn we Uw heilige naam. Maar, Heer, is alleen Uw naam niet eeuwig? Gij alleen zijt God. Gij komt nabij die op U hopen en treedt hen tegemoet die niet in onvreugde maar in vreugde gerechtigheid betrachten. Keer U weer tot ons omwille van ons – Uw knechten, Uw eigendom.'

God is onze Vader. God is onze Verlosser. Maar wij belijden Hem ook in een ander en wellicht meer nederig beeld, waarover toendertijd Joden in Babylon waarschijnlijk meer idee hadden dan wij hedentendage in onze overgewicht torsende lijven die slaap verwekken en wakkerheid vermijden (cf. Js 64,6-7): 'Al hebt U Zich van ons afgewend en ons prooi gegeven aan de zonden, toch zijn wij slechts het leem en Gij de boetseerder, wij slechts het materiaal en Gij de vorm, wij het maaksel en Gij de maker, wij het schepsel en Gij de Schepper.'

Laten we daarom zo bidden (cf. Js 63,19;64,1): 'Scheur de hemelen open en daal af, Heer. Wees het vuur dat ons verlicht en in vlam zet. Vergeet niet dat wij U wel willen toebehoren maar daaromtrent te weinig denken in de vlucht van de week en de zucht van de dag. Zie op ons neer en zo naar ons uit. Daal af – Gij Die het Licht zijt dat schijnt in onze donkerte. Wek opnieuw de waakzaamheid in ons gemoed (cf. Mc 13,33) en geef ons de genade naar U meer uit te zien dan de nachtwakers uit de Psalm doen naar het ochtendgloren. Alles immers dat ons aan giften overkomt is Uw genade. Daal af, Heer, en kom weer onder ons wonen – nu niet als toen, hoewel wij dat weldra in vreugde gedenken, maar in ons hart.'

Laten we ons in die gemoedsgesteldheid, in die wilsbeslissing (die het teven is) voorbereiden op het hoogfeest van Christus' geboorte, wanneer wij bij de wending van het jaar van de afgedane duisternis naar het aanbreekende licht – wanneer de dagen dus weer lengen – herdenken en vieren dat de Zoon Gods, de verwachte Messias, toen is gekomen om ons te verlossen in verzoening met de Vader.

Toen stuurde het Licht het Licht naar de aarde, de Vader de Zoon, het Licht de eerste Lichtstraal. En zo kwam het Licht in de duisternis, al heeft de duisternis toen het Licht niet aanvaard (cf. Jo 1,5). Laten wij nu in de dagen van de Advent ons toeleggen op het verlangen dat Licht wèl te aanvaarden. Want God wordt nooit moe ons te beluisteren en te vergeven en ons op te nemen in de enige liefde – de Zijne – die volledig, volkomen, volmaakt is.

Wanneer Kerstmis dan aanbreekt en opnieuw de engelen ons zullen toezingen 'Eer aan God in den hoge Die vrede schenkt aan alle mensen van goede wil in wie Hij daarom welbehagen scheidt', dan zal dat licht van de vrede ons overkomen en de rust van de tevredenheid bezit van ons nemen. Dan zullen we niet alleen delen in Gods licht maar daaraan ook gestalte kunnen geven – een jaar lang, mits wij ons blijven voegen naar Zijn licht dat wil zeggen: bidden en aldus met Hem verkeren.

Laten wij zeker durven zijn van Gods genade. Dan zal het Kind Jesus, Dat licht is in de duisternis, vrede en tevredenheid bewerkstelligen en zo hoop en vertrouwen.

Of laten we de verwachtingsbede van de anonieme hymne-dichter uit de zeventiende eeuw in ons geheugen terugroepen:

'O Heiland, open wijd de poort / en daal omlaag, Gods eeuwig Woord, / Die àller mensen Redder zijt, / -- zolang voorzeggd, zolang verbeid. // Besproei ons hart, zo dor en droog, / met dauw en regen van omhoog. / Gij zijt het zacht, ootmoedig Lam, / Gij zijt de Leeuw uit Juda's stam. // O Morgenstond, zo lang verbeid, / o Zon van algerechtigheid, / de dag breekt aan, de nacht is om: / wij wachten, kom, Heer Jesus, kom.'